

Sygn. akt IV CSK 251/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku N. A. R.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Nadleśnictwa J.

o stwierdzenie zasiedzenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 marca 2016 r.,

skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w O.

z dnia 18 grudnia 2014 r., sygn. akt IX Ca [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem, Sąd Okręgowy w O. oddalił apelację uczestnika Skarbu Państwa - Nadleśnictwa J. od postanowienia Sądu Rejonowego w O. stwierdzającego, że wnioskodawca N. A. R. nabył przez zasiedzenie z dniem 25 czerwca 2011 r. własność nieruchomości gruntowej o powierzchni 303 m², położonej w D. jako część z nieruchomości uczestnika Skarbu Państwa - Nadleśnictwa J. składającej się z działki nr [...] /3, przylegającej do działki wnioskodawcy nr [...] /2.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w ramach następujących okoliczności faktycznych ustalonych przez Sądy obu instancji:

Wnioskodawca jest właścicielem nieruchomości położonej w D., stanowiącej działkę ewidencyjną nr [...] /2, o powierzchni 2 700 m², nabytej w dniu 9 stycznia 1995 r. od małżonków C. L. i G. L., którzy zakupili ją 25 czerwca 1991 r. od Skarbu Państwa. Do momentu nabycia jej własności, C. L. użytkował ją w celach rolniczych poczynawszy od 11 czerwca 1981 r. na podstawie umowy dzierżawy. W trakcie dzierżawy, poprzednik prawny wnioskodawcy dokonał nasadzeń drzewek owocowych, zbudował domek letniskowy oraz pomieszczenie gospodarcze stosownie do pozwolenia na budowę z dnia 24 maja 1989 r. C. L. ogrodził przedmiotową działkę metalowym płotem, według wskazań przedstawiciela Gminy.

Około 1985 r., geodeci gminni oznaczyli betonowymi znakami punkty graniczne na dzierżawionej działce. W przekonaniu ówczesnego dzierżawcy, granica działki biegła wzdłuż postawionego przez niego ogrodzenia.

Działka nr [...] /2 powstała ok. 1991 r. z działki nr [...] /1, w związku ze wznowieniem granic działek przed ich sprzedażą dokonywaną przez Gminę. Nikt jednak nie informował C. L., że dzierżawiona działka nie należy do Gminy oraz że powinien skontaktować się z przedstawicielami Nadleśnictwa J. w sprawie wykupu sąsiedniego gruntu. Podatek rolny był opłacany od powierzchni 27 arów. Dopiero w 2012 r. w wyniku czynności wznowienia granic okazało się, że stanowiący przedmiot wniosku o zasiedzenie fragment gruntu o powierzchni

303 m², znajduje się w granicach ewidencyjnych należącej do Skarbu Państwa-Nadleśnictwa J. działki nr [...]3.

Dokonując oceny prawnej stanu faktycznego, Sądy obu instancji uznały, iż wnioskodawca wykazał zaistnienie wszystkich kumulatywnych przesłanek wymaganych do stwierdzenia zasiedzenia, przy przyjęciu dobrej wiary samoistnego posiadania po stronie zarówno wnioskodawcy, jak i jego poprzednika prawnego, co skutkowało nabyciem przez wnioskodawcę własności spornego gruntu z dniem 25 czerwca 2011 r., po zaliczeniu okresu samoistnego posiadania przez jego poprzednika (art. 172 § 1 i 2 k.c. oraz art. 176 § 1 k.c.).

W skardze kasacyjnej, uczestnik domaga się uchylenia postanowienia Sądu drugiej instancji i zmiany postanowienia Sądu pierwszej instancji poprzez oddalenie wniosku, z zasądzeniem kosztów za obie instancje oraz kosztów postępowania kasacyjnego.

Zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 2 w zw. z art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju, przez ich niezastosowanie, art. 7 k.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie, wyrażające się w przyjęciu, że poprzednik prawny wnioskodawcy uzyskał posiadanie w dobrej wierze oraz art. 172 § 1 i 2 k.c., w zw. z art. 176 § 1 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, iż w stanie faktycznym sprawy wystarczającym do nabycia spornej części nieruchomości jest upływ 20 lat.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Rozpoznając wniosek o zasiedzenie fragmentu nieruchomości z działki nr [...]3 o powierzchni 303 m², przylegającego do nieruchomości wnioskodawcy składającej się z działki nr [...]2, Sądy nie wyciągnęły prawnych konsekwencji wynikających z charakteru działki nr [...]3, która według dokumentacji geodezyjnej, jest lasem w zakresie 2,74 ha z 2,77 ha (3 ary przypada na tereny przemysłowe - Ba), a ze względu na podmiot prawa własności - Skarb Państwa - stanowi las państwowy.

Według § 68 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji

gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454), grunty leśne dzielą się na: lasy oznaczone symbolem Ls oraz grunty zadrzewione i zakrzewione - Lz.

Dla pozytywnej realizacji przesłanek zasiedzenia, istotne jest przeznaczenie nieruchomości gruntowej jako całości, bowiem jej część nie może być traktowana odmiennie, chyba że co innego wynika ze stosownych przepisów. Po drugie, znaczenie ma przeznaczenie gruntu w momencie objęcia go w samoistne posiadanie, w kontekście prawnej możliwości zasiedzenia, względnie ograniczeń w tej materii, co z kolei ma wpływ na ocenę weryfikacji przymiotu dobrej wiary, tym bardziej, że - jak w tej sprawie - poprzednik prawny wnioskodawcy *na podstawie umowy zawartej w formie przewidzianej prawem* nabył jedynie własność nieruchomości rolnej oraz płacił podatek rolny.

Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. Nr 97, poz. 1051 ze zm., zwana dalej u.z.n.) do takich zasobów zalicza m.in. lasy państwowe, czego skutkiem jest zgodnie z jej art. 2, wyłączenie ich spod przekształceń własnościowych, z zastrzeżeniem przepisów zawartych w ustawach szczególnych. Wprawdzie u.z.n. weszła w życie dnia 11 września 2001 r., zaś wnioskodawca liczy bieg zasiedzenia od 1991 r., jednak z uwagi na treść art. XLI § 1 *in fine* ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - przepisy wprowadzając k.c. (Dz. U. Nr 16, poz. 94, ze zm.), stosowanego tutaj *per analogiam*, powinna być brana pod uwagę o ile wykluczałaby możliwość zasiedzenia, skoro termin zasiedzenia upływa już po wejściu jej w życie. Zwrócić jednak uwagę trzeba, że u.z.n. w art. 2 nie statuowała bezwzględnego zakazu przekształceń własnościowych, odsyłając w zakresie wyjątków do przepisów ustaw szczególnych. W odniesieniu do lasów państwowych problematyka obrotu nieruchomościami leśnymi jest normowana w odrębnych przepisach. Podkreślić należy, że ustawą szczególną w rozumieniu art. 2 u.z.n. nie są przepisy kodeksu cywilnego o zasiedzeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., I CSK 223/07, nie publ.).

W związku z tym, badając kwestię dopuszczalności nabycia własności przez zasiedzenie ze względu na jego przedmiot, należało odwołać się w pierwszej kolejności do przepisów ustawy szczególnej, obowiązującej w czasie

rozpoczęcia biegu zasiedzenia, co w tej sprawie według ustaleń Sądu miało miejsce w czerwcu 1991 r. Wówczas właściwe były przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym (Dz. U. Nr 63, poz. 494 ze zm.), która w art. 7 ust. 1 stanowiła, że wszystkie grunty leśne o zwartej powierzchni, co najmniej 10 arów, powinny być trwale utrzymywane pod uprawę leśną. Zmiana uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania mogła być dokonywana jedynie w wypadkach wskazanych w ust. 2, przy czym stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 marca 1976 r. w sprawie włączania i wyłączania gruntów państwowego gospodarstwa leśnego oraz zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania (Dz. U. Nr 12, poz. 73), konieczne było uzyskanie w tej materii zezwolenia administracyjnego.

Ze znajdujące się w aktach dokumentacji geodezyjnej wynika, że w momencie zakupu przez poprzednika wnioskodawcy nieruchomości gruntowej-rolnej składającej się z działki nr [...]2, jak i przed tym zdarzeniem, sąsiednia nieruchomość składająca się z działki nr [...]3 stanowiła grunt leśny. Przywołana wyżej definicja gruntu leśnego nie wymagała, aby taki grunt był zalesiony. W związku z tym, odpada podnoszony przez wnioskodawcę w odpowiedzi na skargę kasacyjną argument, iż sporna część nieruchomości nie była porośnięta drzewami i krzewami leśnymi. Fakt rolniczego wykorzystywania tego fragmentu gruntu z działki nr [...]3 przez C. L. w trakcie obowiązywania umowy dzierżawy nie oznacza, iż w ten sposób doszło do zmiany przeznaczenia i charakteru tej nieruchomości. Do tego potrzebne było wszczęcie opisanej procedury administracyjnej, co w tym przypadku nie miało miejsca.

W dniu 1 stycznia 1992 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 2100, zwana dalej u.l.), która w art. 38 ust. 1 - 3 określa wypadki i zasady sprzedaży lasów państwowych. Mianowicie, zbycie może nastąpić m.in. w razie regulacji granicy polno - leśnej, zmiany przeznaczenia na cele nieleśne i nierolnicze, a także w przypadkach podyktowanych ważnymi względami gospodarczymi lub społecznymi, o ile nie narusza to interesu Skarbu Państwa, z tym że do sprzedaży konieczna jest zgoda Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, względnie ministra właściwego do spraw środowiska. Zgoda taka nie jest wymagana przy sprzedaży gruntów

leśnych o powierzchni do 1 ha, jeśli stanowią enklawę wśród gruntów innej własności.

Zgodnie z art. 3 u.l. lasem jest grunt: 1) o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) - drzewami i krzewami oraz runem leśnym - lub przejściowo jej pozbawiony: a) przeznaczony do produkcji leśnej lub b) stanowiący rezerwat przyrody lub wchodzący w skład parku narodowego albo wpisany do rejestru zabytków 2) związany z gospodarką leśną, zajęty pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Kryterium dodatkowe, jakim jest według tej ustawy „przeznaczenie do produkcji leśnej” jest konieczne tylko przy ocenie, czy jest gruntem leśnym grunt o powierzchni co najmniej 10 arów, przejściowo pozbawiony roślinności leśnej (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2009 r., IV CSK 353/08, OSNC ZD 2009/D/99 oraz dnia 28 stycznia 2010 r., I CSK 258/09, nie publ.). Nieruchomość składająca się z działki nr [...]3 ma powierzchnię 2,77 ha i niespornie wchodzi w skład większego kompleksu leśnego. Dopóki więc nie nastąpiła zmiana jej przeznaczenia w planach zagospodarowania przestrzennego (art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 199, ze zm.; poprzednio art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, Dz. U. z 1999, Nr 15, poz. 139, ze zm., a wcześniej art. 5 ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym, Dz. U. z 1989 r., Nr 17, poz. 99, ze zm.) i w jej następstwie wyłączenie spod produkcji leśnej w trybie i na zasadach przewidzianych w art. 11 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 909, ze zm.; poprzednio art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Dz. U. Nr 11, poz. 79, ze zm.), to brak jest podstaw do przyjęcia innego charakteru tej nieruchomości niż leśny. Powyższe zasady dotyczą także części takiej nieruchomości, która nie może być odmiennie traktowana niż jej całość (*argumentum a maiori ad minus*).

W konsekwencji, skoro co do zasady ustawa z dnia 20 grudnia 1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym oraz następnie ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach nie wyłączała z obrotu prawnego nieruchomości leśnych Skarbu Państwa (*res extra commercium*), to dopuszczalne jest zasiedzenie części takiej nieruchomości stanowiącej przygraniczny jej fragment, przylegający do nieruchomości podmiotu występującego z wnioskiem o zasiedzenie (art. 38 ust. 1 pkt 2 u.l.), co oznacza, że niezasadny okazał się zarzut naruszenia art. 2 w zw. z art. 1 pkt 3 u.z.n. Natomiast charakter leśny przedmiotowej nieruchomości i wskazane wyżej ograniczenia przy obrocie tego rodzaju nieruchomościami są elementami mającymi wpływ na ocenę przymiotu wiary samoistnego posiadacza.

2. Przesłanka dobrej wiary rodzi problemy interpretacyjne, związane z brakiem kodeksowej definicji tego pojęcia. Art. 7 k.c. statuuje domniemanie istnienia dobrej wiary w wypadkach gdy ustawa uzależnia skutki prawne od złej lub dobrej wiary. Definicja złej wiary jest natomiast zawarta w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (art. 6 ust. 2) i dotyczy jej wykładni na gruncie instytucji rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Mianowicie, w złej wierze jest ten, kto wie, że treść księgi wieczystej jest niezgodna z rzeczywistym stanem prawnym, albo ten, kto z łatwością mógł się o tym dowiedzieć.

Na tle przepisów k.c. można wyróżnić dwie koncepcje rozumienia tego pojęcia. Nurt liberalnej wykładni przesłanki dobrej wiary został zapoczątkowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego uchwałą z dnia 25 maja 1955 r., I CO 14/55 (OSN 1956, z. 4, poz.92), wydaną na kanwie art. 73 § 2 dekretu z dnia 11 października 1946 r. - prawo rzeczowe (Dz. U. Nr 57, poz. 319, ze zm.) odpowiednika dzisiejszego art. 231 § 1 k.c. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że dobra wiara posiadacza rzeczy jest równoznaczna z jego przekonaniem opartym na obiektywnych przesłankach wywodzących się ze stosunku będącego podstawą i przyczyną konkretnego stanu faktycznego. Pogląd ten był aprobowany także przez przedstawicieli doktryny prawniczej.

Wykładnia pojęcia dobrej wiary zapoczątkowana przez Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 25 maja 1955 r. została w późniejszym orzecznictwie uzupełniona. W wyroku z dnia 25 czerwca 1968 r., III CRN 159/68 (OSPİKA z 1970 r., nr 10, poz. 197), Sąd Najwyższy przyjął, iż w dobrej wierze jest posiadacz, który zdaje sobie sprawę z tego, że nie jest właścicielem, jeżeli ocena całokształtu okoliczności dokonana z punktu widzenia zasad współżycia społecznego nakazuje traktować go jako posiadacza w dobrej wierze.

W uchwale z dnia 6 grudnia 1991 r. III CZP 108/91, mającej moc zasady prawnej (OSNC 1992/4/48), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że osoba, która weszła w posiadanie nieruchomości na podstawie umowy mającej na celu przeniesienie własności zawartej bez zachowania formy aktu notarialnego, nie jest posiadaczem w dobrej wierze. W późniejszych orzeczeniach, Sąd Najwyższy powołując się na to stanowisko tradycyjnego rozumienia przymiotu dobrej wiary - jako już ugruntowane - wskazywał, że w indywidualnych sprawach całokształt okoliczności ocenianych z punktu widzenia zasad współżycia społecznego może uzasadniać traktowanie osoby, która weszła w posiadanie nieruchomości na podstawie umowy zawartej bez prawem przewidzianej formy jako posiadacza w dobrej wierze (por. wyrok z dnia 9 listopada 1994 r. II CRN 97/94, nie publ.; wyrok z dnia 20 maja 1997 r., II CKN 172/97, OSNC 1997/12/196, wyrok z dnia 19 lutego 1998 r., III CKN 375/97, OSNC 1998/10/161).

W kontekście art. 7 k.c., dobrą wiarę wyłącza istnienie takich okoliczności, które u przeciętnego człowieka powinny wzbudzić poważne wątpliwości, że nie przysługuje mu prawo do korzystania z rzeczy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2010 r., II CSK 374/09, nie publ.). Zaprezentowana w tych orzeczeniach wykładnia pojęcia dobrej wiary dotyczyła innych, aniżeli zasiedzenie spraw z zakresu prawa cywilnego, jednakże rozumienie tego pojęcia na gruncie instytucji prawa rzeczowego winno być jednolite, a w związku z tym przywołane orzeczenia mają znaczenie także w sprawach o zasiedzenie.

Instytucja zasiedzenia jest odstępstwem od zasady nienaruszalności prawa własności i dlatego wątpliwości powinny być tłumaczone na korzyść ochrony własności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 października

2004 r., II CK 33/04, nie publ., postanowienie z dnia 20 września 2012 r., IV CSK 41/12, nie publ.). O dobrej lub złej wierze samoistnego posiadacza nieruchomości rozstrzyga chwila objęcia jej w posiadanie (*mala fides superveniens non nocet*).

3. Wnioskodawca żądając stwierdzenia nabycia spornej części nieruchomości Skarbu Państwa przez zasiedzenie domagał się zaliczenia czasookresu samoistnego posiadania jego poprzednika C. L., przy przyjęciu, że objął on w posiadanie przedmiotowy fragment nieruchomości w dobrej wierze. Ustalony przez Sąd stan faktyczny nie pozwala jednak na uznanie, że C. L. wszedł w samoistne posiadane części nieruchomości Skarbu Państwa o powierzchni 303 m² w dobrej wierze. Jakkolwiek, jeszcze w czasie trwania umowy dzierżawy postawił ogrodzenie w taki sposób, że ta część nieruchomości znalazła się w jego obrębie, jednakże zawierając w 1991 r. notarialną umowę sprzedaży zakupił wydzieloną z nieruchomości Skarbu Państwa nieruchomość odpowiadającą działce nr [...]2 o powierzchni 27 arów (obecnie po dokładnych pomiarach 27 arów i 77m²), za którą zapłacił ustaloną cenę. Przedmiotem transakcji była wyłącznie nieruchomość rolna, na co wskazuje też decyzja z dnia 7 maja 1991 r. ustalająca C. L. nabywcą zabudowanej nieruchomości rolnej stanowiącej działkę nr [...]2, i tylko za nią zapłacił.

Ponadto, Sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji, iż już po wykonaniu ogrodzenia ok. 1985 r. geodeci uastabilizowali widoczne punkty graniczne działki nr [...]2; pomimo tego C. L. uważał, że granica pomiędzy dzierżawioną przez niego od Skarbu Państwa działką a sąsiednią nieruchomością Skarbu Państwa biegnie wzdłuż tego ogrodzenia. Również w 1991 r., przed zakupem nieruchomości składającej się z działki nr [...]2 miało miejsce wznowienie jej punktów granicznych.

W związku z tym, C. L. miał świadomość granic nieruchomości, której własność nabył w 1991 r., a to przekreśla argument o wejściu w posiadanie spornego fragmentu nieruchomości leśnej Skarbu Państwa w dobrej wierze. Fakt postawienia budynku (altanki) na granicy ewidencyjnej (w ramach ogrodzenia) nie może doprowadzić do zmiany tej kwalifikacji, bowiem uzyskane

w czasie dzierżawy pozwolenie budowlane z dnia 1 września 1986 r. miało charakter czasowy tj. na okres 5 lat (k. 9). Wskazać też trzeba, że według mapy ewidencyjnej, działka nr [...]2 ma przy granicy z nieruchomością Skarbu Państwa inny przebieg niż na gruncie (co ma wpływ na kształt działki) i na jej podstawie, jako jednego z dokumentów, przy zawieraniu umowy sprzedaży mógł również ustalić przebieg tej granicy. Istotne jest także, że poprzednik wnioskodawcy nie miał zgody właściciela - Skarbu Państwa na korzystanie gruntu.

Będąca przedmiotem zasiedzenia część nieruchomości składająca się z działki nr [...]3, która znalazła się w granicach ogrodzenia postawionego przez poprzednika wnioskodawcy wchodzi w skład nieruchomości leśnej należącej do Skarbu Państwa, zaś przedmiotem nabycia przez niego była nieruchomość rolna. Nie zostały podjęte przez C. L. działania administracyjno - prawne zmierzające do zmiany uprawy leśnej na inny rodzaj użytkowania spornych 303 m². Jeśli więc poprzednik wnioskodawcy nabył nieruchomość rolną, to nie może być traktowany jako będący w dobrej wierze co do wejścia w samoistne posiadanie nieruchomości leśnej. Podkreślenia wymaga, że również przedmiotem dzierżawy była wyłącznie nieruchomość rolna, a nie także leśna.

W efekcie, brak jest podstaw do przyjęcia, ażeby całokształt okoliczności faktycznych uzasadniał przyjęcie, że istnieją tego rodzaju zasady współżycia społecznego, które usprawiedliwiałyby traktowanie C. L. jako posiadacza w dobrej wierze. Z tego względu podniesiony w skardze kasacyjnej zarzut naruszenia art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 7 k.c. zasługiwał na uwzględnienie.

Zła wiara C. L. przy objęciu w samoistne posiadanie oznacza, że przy zastosowaniu skutków z art. 176 § 1 k.c., nie mógł upłynąć okres 30 lat, liczony od 1991 r., co w konsekwencji doprowadziło też do naruszenia przez Sąd drugiej instancji tego przepisu.

Wnioskodawca również nie może być uznany za posiadacza w dobrej wierze. W 1995 r. zakupił nieruchomość rolną składającą się z działki nr [...]2 o powierzchni 27 arów i jedynie za nią zapłacił. Wszedł także w posiadanie spornego fragmentu nieruchomości leśnej, ale bez zawarcia umowy w formie prawem przewidzianej, poprzedzonej zgodą Dyrektora Generalnego Lasów

Państwowych. W takiej sytuacji okoliczność, że wnioskodawca był przekonany, iż nabył grunt w granicach faktycznego ogrodzenia nie jest wystarczająca do uznania go za posiadacza w dobrej wierze, tym bardziej że jego przebieg w sposób widoczny odbiegał od granicy według map geodezyjnych.

Z tych względów, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

aw

aj